

PRIMA PARS CAPITIS.

Testamenti Iacobi proœmium.

- 1 Postea vocavit Iacob filios suos & dixit: Congregamini, & renuntiabo vobis, quod euentum est vobis in nouissimis diebus.
- 2 Congregamini, & audite filij Iacob: & audite Israel patrem vestrum.

EXPLANATIO.

I. POSTEA VOCAVIT IACOB. Particula vau hicest ordinis. Præcedens aetio Patriarchæ cum Ioseph & filiis fuerat priuata, paucis forte præsentibus gesta. Hæc est solennis, quia extrema. Omnes filios conuocat publice omnibus extremum valedicturus, & Testamentum conditurus. Aliqua pars hæc erat felicitatis, quod moriturus Patriarcha tot filios congregare & habere potuit simul præsentes. Exordium orationis breve est: sed emphaticum & patheticum. Emphasim habet iterata conuocatio: *Congregamini, congregamini:* quasi dicat, adeste sine mora, instat mihi mortis hora. Habitabant diuisis familiis & locis. Ergo conuocatione opus erat. Vtitur triplice attentionis argumento. Primum est à rei dignitate: *Renuntiabo vobis, euentura vobis,* hoc est, posteris vestris. Omnes solent attenti conuenire ad audiendum incognita, futura, maxime circa se & posteros suos cum primis à morituris. Sensus est Moriturus iam disponam de hereditate, & bona ac mala dehinc vobis euentura prænuntiabo. Mala enim præuisa facilius tolerantur: bona latius accipiuntur. In nouissimo dierum, hoc est temporibus futuris usque ad Christum per annos 1613. Quis hæc ei reuelare potuit, nisi Deus, qui solus nouit, quæ nondum sunt, & secretum suum reuelat seruis suis Prophetis? Fabulati sunt quidam, cœlum esse instar libri aperti, in quo omnia futura præscripta & prænotata

A contineantur, omnesque humanorum euentuum prognosticationes à peritis fiderum inspectoribus, vt ex astris, tanquam ex libris posse præcognosci: de quo commento prolixè disputat Eusebius lib. 6. cap. 9. de præparat. Euang. & citat librum apocryphum, cui titulus: *Oratio Ioseph:* in quo dicitur, Iacobum legisse in tabulis cœli, quæcumque filiis euentura prædixit. Sed nugæ sunt. Neque enim Iacob moriturus exercuit Astromantiam, sed diuino afflatus spiritu vatem egit.

Alter attentionis & docilitatis locus est ab eorum persona: *Audite filii Iacob.* Filii enim debent subesse disciplinæ. Denique etiam reddit beneuolos à sua persona: *Audite, inquam, Israel patrem vestrum,* hoc est, eum, qui summis votis desiderat bonum vestrum. En exordium elaboratissimum, & ad penetrandum accommodatissimum. Tanto igitur altius nostras mentes penetret hæc sanctissimi Patriarchæ cygnæa cantio: vt ex maledictionibus, quas aliquibus ob scelera eorum denuntiabit, Deum timere, ex benedictionibus reliquorum Deo fidere, & parentes honorare discamus. Etsi autem Patriarcharum benedictiones tanquam à spiritu prophetico editæ singulariter fuerunt efficaces: communiter tamen Deus piorum parentum vota exaudit: nec sinit preces eorum esse irritas, quibus soboli bene precantur: sicut contra etiam maledictiones raro carent effectu.

Pro-